# Дөчдүгээр эшлэлийн далд түүх - Гучин гурав дахь дугаар

*Езекиел № 14*

Jeff Pippenger
2026-10-27

Эхлэл номын дөрөв, тавдугаар бүлэгт Каины угийн бичгийг Сетийн угийн бичигтэй эсрэгцүүлэн харуулсан байдаг.

## Сайн Ламех ба муу Ламех

Хоёр удмын шугам нь мөхөгсөд ба аврагдагсдын хоорондох эсрэгцлийг илэрхийлдэг бөгөөд энэ хоёр удмын зарим үр удам нь эсрэгцүүлсэн уг удмын шугамуудын харилцан дүйцэх ‘үр удмын бэлгэдэл’ болдог. Каин нь нүгэлдээ огт гэмшдэггүй, зөвхөн өөрсдийн нөхцөл байдалд л гашууддаг бүлэг хүмүүсийг төлөөлдөг.

> Тэгээд Тэр «Чи юу хийсэн бэ? Дүүгийн чинь цусны дуу хоолой газраас Над уруу хашхирч байна. Эдүгээ дүүгийн чинь цусыг чиний гараас хүлээн авахаар амаа ангайсан газраас чи хараагдлаа. Чи газар боловсруулахад тэр цаашид чамд үр шимээ өгөхгүй. Чи газар дэлхий дээр оргодол, тэнүүлч болно» гэж айлдав. Каин ЭЗЭНд «Миний шийтгэл надад дааж дийлшгүй хүнд байна. Харагтун, өнөөдөр Та намайг газар дэлхийн нүүрнээс хөөн зайлууллаа. Таны мэлмийгээс би далдлагдаж, газар дэлхий дээр оргодол, тэнүүлч болно. Тэгээд намайг олсон хэн боловч намайг алах болно» гэж хэлэв. ЭЗЭН түүнд «Иймээс Каиныг хэн ч алсан, түүнээс долоо дахин өшөө авна» гэж айлдав. Тэгээд Каиныг олсон хэн ч түүнийг алахгүйн тулд ЭЗЭН түүнд тэмдэг тавив. Каин ЭЗЭНий оршихуйгаас гарч одоод, Едений зүүн талд орших Нод нутагт суурьшин амьдрав. Эхлэл 4:10–16.

Каин нь сайныг үйлдэхийг эрмэлзэхээс татгалзсанаар өөрсдөдөө учруулсан зовлонт байдалдаа л анхаарлаа хандуулдаг, үл гэмшигч хүмүүсийн нэгэн бүлгийг төлөөлдөг.

> Харин Каиныг болон түүний өргөлийг Тэр таалан хүлээн авсангүй. Каин ихэд хилэгнэж, царай нь барайв. ЭЗЭН Каинд айлдсан нь: Чи юунд хилэгнэнэ вэ? Царай чинь юунд барайв? Хэрэв чи сайныг үйлдвэл таалан хүлээн авагдах бус уу? Харин сайныг эс үйлдвэл нүгэл үүдэнд чинь хэвтэж байна. Түүний хүсэл чам уруу чиглэх бөгөөд чи түүнийг захирна. Эхлэл 4:5–7.

## Зургаан үхэл—гурван Альфа ба гурван Омега

Өмнөх өгүүллүүдэд бид Енохыг нэгдүгээр тэнгэрэлчийн бэлгэдэл, Ламехыг хоёрдугаар тэнгэрэлчийн бэлгэдэл, Метуселаг шөнө дундын хашхираан, Ноаг гуравдугаар тэнгэрэлч гэж тодорхойлсон. Сетийн удмын Ламех долоон зуун далан долоон настайдаа буюу Метусела нас барсан тэрхүү үер болохоос таван жилийн өмнө нас барсан. Ламех нас

барснаас таван жилийн дараа Метусела нас барсан тул тэдний үхэл нь Езекиелийн эхнэрийн үхлийг бэлгэддэг бөгөөд түүний үхлээс нэг жил хагасын (1.5) дараа Хурганы эхнэр болох Иерусалимын үхэл тохиосон юм.

> Мөн би, Иохан, нөхөртөө зориулан гоёсон сүйт бүсгүй мэт бэлтгэгдсэн ариун хот, шинэ Иерусалим тэнгэрээс, Бурханы дэргэдээс бууж ирэхийг харав. Илчлэл 21:2.

Иерусалимын болон Метуселагийн омега үхэлтэй холбогдох Езекиелийн эхнэрийн болон Ламехийн альфа үхэл нь Иоанн Палеологийн үхэл, түүнээс таван жилийн дараа Константинополийн хэрэм дээр тохиосон XI Константины үхлийг урьдчилан бэлгэдсэн юм. Ламехийн шугам нь таван жилийн хугацааг заадаг бөгөөд уг хугацааны төгсгөлд амьтдын нүүдлийн долоон хоногийн үе байдаг. Зүүн Ромын шугам нь таван жилийг, мөн тэрхүү нийт таван жилийн доторх дөрвөн жилийн хугацааг төлөөлдөг. Езекиелийн шугам нь хоёр жилийн хугацааг ч, нэг бүхэл аравны таван жилийн (1.5) хугацааг ч төлөөлдөг. Вавилон Иерусалимыг сүйрүүлсэн тухай Езекиелийн шугам нь 66-аас 70 оны хооронд Ром Иерусалимыг хоёр дахь удаа сүйрүүлсэнтэй дүйцдэг. Иерусалимын сүйрлийн Ромын шугам нь дөрвөн жилийн хугацааг ч, гурван жил хагасын хугацааг ч гарган харуулдаг. Бэлгэдлийн эдгээр дөрвөн шугам тус бүр өөрийн эш үзүүллэгийн гэрчлэлийн хүрээнд нэг бус, харин хоёр бэлгэдлийн хугацааг гарган харуулсан юм.

Ламех, Иоанн Палеолог болон Езекиелийн эхнэр нь омега үхлээр төгсөх цаг хугацааны нэгэн үеийн альфа зааг тэмдгийг төлөөлдөг. Гурван шугамын хоёр нь тус тусын харгалзах дүрийн үхлээр төгсөх бүслэлтийг төлөөлдөг. Нөгөө нь амьтад хөвөгч авдарт орсноор төгсдөг. Омега дахь харгалзах дүрслэл нь Ноагийн үерийг Иерусалимын сүйрэл болон Константинополийн хэрмийн сүйрэлтэй зэрэгцүүлэн дүйцүүлдэг. Омегагийн энэ гурван бэлгэдэл бүгд удахгүй гарах Ням гаргийн хуулийн үед нигүүлслийн хугацаа дуусахыг төлөөлдөг.

Мэдээж, Ноагийн хөвөгч авдрын гэрчлэлд бүслэлт байгаагүй боловч авдарт ороход зориулсан налуу тавцан байсан байх ёстой. Хэрэв ачаа оруулах тэрхүү налуу тавцанг бүслэлтийн налуу даланг бэлгэдсэн гэж үзвэл үхлийн гурван гэрчлэл бүгд бүслэлтийг зааж байна. Иерусалимын сүйрлийн 66-аас 70 оныг хамарсан Ромын шугамд 66 онд Цестий бүслэлт хийсэн бол 70 онд Тит хоёр дахь бүслэлтийг хийсэн.

## Дөрвөн жил

1453 оны Константинополийн бүслэлтээр төгссөн дөрвөн жил нь Илчлэл номын есдүгээр бүлэгт буй исламын талаарх “таван сар”-ын зөгнөлийн хоёр дахь дөрвөн жилийн үеийг төлөөлдөг. “Таван сар”-ын зөгнөлийн эхний дөрвөн жилийн үе нь Никомедиагийн бүслэлтийн үеэр, 1333 оноос 1337 он хүртэл үргэлжилсэн юм. Тэр бүслэлт нь мөн 1299 оны долоодугаар сарын 27-ноос эхэлсэн гучин найман жилийн төгсгөлийг төлөөлж байв. Иерусалимын хоёр удаагийн сүйрэл, Константинополийн нэг удаагийн сүйрэл, усан галав болон Никомедиагийн бүслэлт нь МЭӨ 200 оноос МЭӨ 198 он хүртэл үргэлжилсэн Паниумын аян дайны таван гэрч бөгөөд уг аян дайн өөрөө зургаа дахь гэрч болох юм; эдгээрээс гадна өөр хэд хэдэн гэрч бий.

Иерусалимын хоёр удаагийн сүйрлийг “шугам дээр шугам” болгон хялбархан зэрэгцүүлж болно. Үер болон Зүүн Ромын шугам хоёрыг аль алинд нь тохиолдсон альфа ба омега үхлүүдээр нь зэрэгцүүлэн тохируулдаг. Паниумын аян дайныг Езекиелийн МЭӨ 587 оны шугамтай тусгайлан зэрэгцүүлэн тохируулдаг. Учир нь бүслэлтийн аль аль үе нь хоёр жилийн хугацааг илэрхийлдэг. Паниумыг Даниел номын арван нэгдүгээр бүлгийн арван тавдугаар эшлэлд дүрсэлсэн бөгөөд энэ эшлэл нь МЭӨ 586 болон МЭ 70 онд Иерусалим сүйрсэн үйл явдлуудын нэгэн адил удахгүй гарах ням гаргийн хуулийг илэрхийлдэг арван зургадугаар эшлэлийн өмнө ордог. Паниумын тулалдаан болон Сидоны бүслэлтийн хоёр жилийн хугацаа нь эдгээр шугам тус бүрийг Даниел номын арван нэгдүгээр бүлгийн дөчдүгээр эшлэлийн далд түүхэнд оруулдаг.

## Нэгэн тэмдэг

Иерусалимын хоёр удаагийн сүйрлийн үеийн бүслэлт тус бүр дэх эш үзүүллэгийн эхний замын тэмдэг нь нэгэн тэмдгийг илэрхийлдэг; 66 оны Цестиус болон Езекиелийн эхнэрийн үхэл хоёулаа альфа тэмдэг байв. Ламех ч мөн эхний замын тэмдэг тул хоёр гэрчийн гэрчлэлд үндэслэвэл Ламех бас тэмдэг мөн. Түүний 777 нас нь эш үзүүлэгч, тахилч, хаан гэсэн гурван бүрэлдэхүүн хэсгээс бүрддэг ялгуусан чуулганы тэмдгийг илэрхийлдэг.

> Түүнчлэн тэднийг ариусгадаг Эзэн бол Би мөн гэдгийг тэд мэдэхийн тулд Би тэдэнд амралтын өдрүүдээ Миний болон тэдний хоорондох тэмдэг болгон өгсөн. Езекиел 20:12.

## 300 жил

Сетийн удмаар Адамаас тоолоход долоо дахь үеийн хүн болох Енох Бурхантай хамт 300 жил явж, тэнгэрт аваачигджээ. ‘300’ нь анхдагчдын 1843 оны гурван зуун зурагт хүснэгт, тэдгээртэй дүйцэх Миллерийн хөдөлгөөний гурван зуун номлогч, мөн Гидеоны гурван зуун хүнтэй цэргийн бэлгэдэл юм. Енох, Миллерийн хөдөлгөөний номлогчид болон Гидеоны гурван зуун хүн нь зуун дөчин дөрвөн мянгыг төлөөлдөг. Самсон 300 үнэг барьж, тэдгээрийг хоёр хоёроор нь уяж холбосноор 150 гэсэн тоог болон хооронд нь холбож, нийт гурван зууг бүрдүүлсэн бэлгэдлийг илэрхийлжээ.

> Тэгээд Самсон явж, гурван зуун үнэг бариад, бамбар авч, үнэгнүүдийг сүүл сүүлээр нь нийлүүлэн, хоёр сүүлний хооронд нэг нэг бамбар байрлуулав. Тэрээр бамбаруудыг асаагаад, үнэгнүүдийг филистчүүдийн хадаагүй тариан дунд тавьж явуулан, багцалж овоолсон тариа болон хадаагүй тариаг нь усан үзмийн талбай, чидун моддынх нь хамт шатаав. Шүүгчид 15:4, 5.

Илчлэл номын есдүгээр бүлэг дэх исламын шашны тухай таван сарын хугацаатай хоёр зөгнөлд “гал” болон “сүүл”-ийг исламын шашны онцлог шинж хэмээн тодорхойлдог.

> Ийнхүү би үзэгдэлдээ морьдыг болон тэдгээрийг унасан хүмүүсийг харав. Унаачид нь галын улаан, гиацинтын хөх, хүхрийн шар өнгийн цээжний хуягтай байв. Морьдын толгой арслангийн толгой мэт бөгөөд амнаас нь гал, утаа, хүхэр гарч байлаа. Тэдний амнаас гарч буй гал, утаа, хүхэр хэмээх энэ гурвын улмаас хүн төрөлхтний гуравны нэг нь алагдав. Учир нь тэдний хүч ам болон сүүлэнд нь оршдог. Учир нь тэдний сүүл могой

> мэт бөгөөд толгойтой, түүгээрээ хор хөнөөл учруулдаг ажээ. Илчлэл 9:17–19.

Исламын хүч чадал нь тэдний аманд ч, сүүлэнд ч оршдог.

> Тэд хилэнцэт хорхойнх шиг сүүлтэй бөгөөд сүүлэндээ хатгууртай байв. Тэд хүмүүсийг таван сарын турш зовоох эрх мэдэлтэй байлаа. Тэднийг захирах хаан нь ёроолгүй ангалын тэнгэрэлч бөгөөд түүний нэрийг еврей хэлээр Абаддон, харин грек хэлээр Аполлион гэдэг. Илчлэл 9:10, 11.

Исламын тарчлаан зовоож, алах хүч нь тэдний ам, сүүлний аль алинд оршдог бөгөөд тэдний ам, сүүлнээс гардаг.

> Тиймээс Эзэн нэг л өдөрт Израилиас толгой ба сүүл, мөчир ба зэгсийг таслан хаяна. Ахмад настан бөгөөд хүндтэй нэгэн нь толгой; харин худлыг заадаг эш үзүүлэгч нь сүүл юм. Учир нь энэ ард түмний удирдагчид тэднийг төөрүүлдэг бөгөөд тэднээр удирдуулдаг хүмүүс сүйрдэг. Исаиа 9:14–16.

Ислам ба Израиль хоёулаа Абрахамын үр хүүхэд учраас эш үзүүллэгийн хувьд хоорондоо холбоотой бөгөөд угсаа тус бүрд “толгой” нь “өтгөс бөгөөд хүндэт хүн”, харин “сүүл” нь “худлыг заадаг эш үзүүлэгч” юм. Исламын хувьд худлыг заасан эртний эш үзүүлэгч нь Мухаммед юм. Коран судар нь исламын царцаануудыг өдөөн хөдөлгөдөг худлуудыг төлөөлдөг бөгөөд “өтгөс бөгөөд хүндэт хүн” нь тэдний улс төрийн удирдлага юм. Исламыг Коран судрын худлуудаар (сүүл) өдөөгддөг төр барих арга ухаан (ам) чиглүүлдэг. Самсоны гурван зуун үнэгийг тус бүр таван сарын хугацаатай хоёр бүлэгт хуваасан бөгөөд тэд гал, утаа, хүхрээр тарчилган зовоож, алах учиртай.

## Гал, утаа ба хүхэр

Гал, утаа, хүхэр нь гурван тэнгэр элчийн эш үзүүллэгийн шинж чанарыг агуулдаг. Эхнийх ба сүүлчийнх нь галын төрлүүд юм. “Хүхэр” хэмээх үгийн язгуур нь бурханлаг гялбааг илэрхийлдэг. Гал бол мэдээний бэлгэдэл; утаа бол уг мэдээний үр нөлөө бөгөөд хүхэр нь шашны мэдээ болохыг нь илтгэдэг. Энэ гурав гурвуулаа Илчлэл номын арван дөрөвдүгээр бүлгийн гурван тэнгэр элчийн жинхэнэ мэдээний хуурамч дууриамал юм. Төмөр цээживч нь гал, гиацинт, хүхрээр дүрслэгддэг. Энэ нь тэргүүн тахилчийн цээживчийн хуурамч дууриамал юм. Тэргүүн тахилчийн цээживч нь зуун дөчин дөрвөн мянгыг Урим ба Туммимаар бэлгэдэгдсэн Бурханлаг мөн чанартай нэгдсэн арван хоёр хүмүүн эрдэнэ болгон дүрсэлдэг. Эртний гиацинт нь бараан хөх-хар буюу бараандуу нил ягаан өнгөтэй байжээ. Исламын цээживч дэх гиацинт нь Исламын амнуудаас (төр) болон сүүлнүүдээс (сүм) гардаг утаатай дүйцдэг.

Енох Бурхантай хамт 300 жил явсны дараа тэнгэрт аваачигдсан нь 300 гэсэн тоог 1798 онд ирсэн нэгдүгээр тэнгэр элчийн мэдээтэй холбон үзүүлдэг. Нэгдүгээр тэнгэр элчийн тэрхүү мэдээ Илчлэл номын есдүгээр бүлэгт буй таван сарын зөгнөл биелснээр 1840 оны наймдугаар сарын 11-нд хүчирхэгжсэн. Тус бүлэгт дурдсан таван сарын хоёр үеийг мөр мөрөөр нь тулган, хооронд нь холбодог. Тавдугаар эшлэлийн таван сар болон аравдугаар эшлэлийн таван сар нь тус бүр нэг зуун тавин жил үргэлжлэх хоёр тусдаа үе болохыг

дөнгөж саяхан л таньж мэдсэн. Тэрхүү үнэнийг таньж мэдсэн үед Самсон үнэгнүүдийг хооронд нь холбон уяж, нэг зуун тавин хос үнэг болгосон юм.

Самсоны (“нар” гэсэн утгатай) эш үзүүллэгийн түүхэнд Ниневегийн тулалдаанаар бэлгэдэгдсэн түлхүүрийн үед нүхнээс гарсан “утаа” нарыг харанхуйгаар халхалсан. Миллерийн хөдөлгөөнийхөн исламын нүхнээс гарсан утаа нарыг халхалсан явдлыг нараар (Самсоноор) дүрслэгдсэн Христийн сайн мэдээг халхалсан явдал хэмээн зөв тайлбарласан. Самсоны гэрчлэл болон Илчлэл номын есдүгээр бүлгээс арваннэгдүгээр бүлэг хүртэлх хэсэгт өгүүлсэн исламын хооронд өөр хэд хэдэн холбоо бий.

Гурав хэмээх тоо Самсоны түүхэнд хуримын зочид оньсогыг гурван хоногийн дотор тайлах ёстой байснаар илэрдэг. Самсон гурван эмэгтэйтэй харилцдаг: Тимнагаас авсан эхнэртэйгээ, янхан эмэгтэйтэй, мөн Делилатай. Эзэний Сүнс Самсон дээр гурван удаа буудаг: арслантай учрахад нь, Ашкелонд, мөн Лехид. Самсон үнэнээ хэлэхээсээ өмнө Делилад гурван удаа худал хариулт өгдөг. Гурав хэмээх тоо нь Бурханлаг Гурвалыг, мөн луу, араатан, хуурамч эш үзүүлэгчээс бүрдэх хуурамч бурханлаг гурвалыг, түүнчлэн ялгуусан чуулганы гурвалсан бүрэлдэхүүнийг илэрхийлдэг.

Гуч бол тахилчийн тоо бөгөөд Самсоны хуримын найранд гучин нөхрийг авчирчээ. Тэгээд Самсон зочид оньсогыг нь тааж чадвал гучин даавуу, гучин хувцас өгөхөөр booцоо тавьжээ. Оньсогынх нь тайллыг урван задруулсны дараа Самсон booцоогоо төлөхийн тулд Ашкелоны гучин эрийг хөнөөжээ. Гучийн тоо нь 300-гийн эш үзүүллэгийн аравны нэг бөгөөд Самсоны барьж, зуун тавин хос болгон холбосон гурван зуун үнэг нь Енох Бурхантай хамт гурван зуун жил явсантай дүйцэж, Илчлэл номын есдүгээр бүлэгт буй, шугам дээр шугам тавих аргачлалаар хооронд нь холбодог таван сарын тухай хоёр эш үзүүллэгтэй холбогддог. Гурван зуу нь гурван мянгын эш үзүүллэгийн аравны нэг бөгөөд гурван мянга нь Пентекостын өдөр итгэлд орсон хүмүүсээр төлөөлөгдөх зөвт үлдэгсэд ч бай, алтан тугалтай холбоотой тэрслэлийн үеэр левичүүдэд алагдсан хүмүүсээр төлөөлөгдөх зөвт бус үлдэгсэд ч бай, үлдэгсдийг илэрхийлдэг.

Алтан тугалын тэрслэл болон Пентекостын өдөр итгэлд орогсод хоёул эш үзүүллэгийн хувьд удахгүй батлагдах ням гаргийн хуулийн үед давхцдаг. Үлдэгсдийн нэг бүлэг нь Бурханы гэрээний ард түмний дундах үлдэгсдийг болон Бурханы гэрээний ард түмний сүргээс гадна буй хүмүүсийн дундах үлдэгсдийг төлөөлдөг. Самсоны гэрчлэлд эхний удаа дурдагдсан гурван мянга нь филистчүүдийг аргадахын тулд Самсоныг баривчилсан иудейчүүд бөгөөд хоёр дахь удаад дурдагдсан нь филистчүүд юм. Шүүлт Бурханы гэрээс эхэлж, дараа нь Вавилонд байсаар буй арван нэгдүгээр цагийн ажилчдыг хамардаг. Самсоны гэрчлэл нь гурван мянга хэмээх тоо үлдэгсдийг бэлгэддэгийг ч, шүүлтийн үйл явцын дарааллыг ч бататгадаг. Енох гурван зуун жилийн турш Бурхантай хамт явсан бөгөөд үүгээрээ үхлийг үл амсах Бурханы гэрээний ард түмний үлдэгсдийг төлөөлдөг. Тэрхүү үлдэгсэд нь Илчлэл номын долдугаар бүлэгт үй олон хүнтэй эсрэгцүүлэн харуулсан зуун дөчин дөрвөн мянган хүн юм.

300-гийн аравны нэг нь 30 бөгөөд энэ нь тахилчийг бэлгэддэг; цаашлаад гучийн аравны нэг болох гурав хэмээх тоо нь Бурханлаг Гурвалыг төдийгүй луу, араатан, хуурамч эш үзүүлэгчээс бүрдэх хуурамч бурханлаг гурвалыг ч төлөөлдөг. Гурав нь мөн ялгуусан чуулган гурван хэсэгт хуваагддагийг илэрхийлдэг бөгөөд уг чуулганыг гучин настайдаа хаанчилж эхэлсэн Давид хаан, гучин настайдаа үйлчилж эхэлсэн тахилч Иосеф болон арван долоо дахь эвэр бүрээний жилийн мөчлөгийн гуч дахь жилд хорин хоёр жил үргэлжилсэн үйлчлэлээ эхэлсэн эш үзүүлэгч бөгөөд тахилч Езекиел нар төлөөлдөг. Тахилчийн хувьд тэрээр гучин настай байсан байх учиртай.

Эш үзүүлэгч, тахилч, хаанаар дүрслэгдсэн бэлгэдлийн гурван этгээд тус бүр бүслэлт эхлэхийг заах зааг тэмдэг дээр долоо дахь өдрийн Амралтын өдөр хэмээх Бурханы тамгыг хүлээн авдаг. Үхлийн хоёр гэрч нь 66 онд Иерусалим сүйрсэн явдал хэмээх хоёрдогч гэрчийн хамт бүслэлтийн зааг тэмдэг нь ‘тэмдэг’ мөн болохыг нотлох гурван гэрч болдог.

## Шилжилтийн замын тэмдэг

Бүслэлт эхлэхэд Ламехаар дүрслэгдсэн Бурханы гурвалсан ялгуусан чуулган тамгалагдана. Езекиелийн эхнэрийн үхэл нь яг тэрхүү үеийн заагт урьдын гэрээт ард түмэн бүрмөсөн орхигддогийг илтгэнэ. Энэ үеийн зааг нь Лаодикоос Филаделфи рүү шилжих шилжилтийг заадаг бөгөөд уг шилжилтийг тэмцэгч чуулган ялгуусан чуулган болж, улмаар долоон чуулганы нэг болох найм дахь чуулган болж буйгаар мөн дүрсэлдэг. 1844 оны аравдугаар сарын 22-ноос 1863 оны тэрслэл хүртэл үргэлжилсэн гурав дахь тэнгэр элчийн Миллерчүүдийн түүхэн дэх тэрхүү үеийн зааг нь Жеймс Уайт, Эллен Уайт нар хоёулаа уг хөдөлгөөнийг Лаодикийнх хэмээн тодорхойлж эхэлсэн 1856 оны үеийг илэрхийлж байв. 1856 онд Филаделфийн Миллерчүүдийн хөдөлгөөн Лаодикийн Миллерчүүдийн хөдөлгөөнд шилжсэн. Долоон жилийн дараа уг хөдөлгөөн Лаодикийн Долоо дахь өдрийн Адвентист чуулган болсноор Лаодикийн Миллерчүүдийн хөдөлгөөн дуусгавар болсон.

Тэрхүү замын тэмдгийг Смирнагийн чуулганы үе дуусаж, Пергамын чуулганы үе эхэлсэн 313 он мөн бэлгэдэн дүрсэлдэг. Эдгээрийг хамтад нь авч үзвэл, зөвт Филаделфигаас зөвт бус Лаодик руу шилжсэн 1856 оны шилжилт нь 313 онд зөвт Смирнагаас зөвт бус Пергам руу шилжсэн шилжилттэй дүйцэх бөгөөд шилжилтийн тэр цэг нь уг замын тэмдэг дохио тэмдэг болохыг мөн тодорхойлдог. Бүслэлт нь хэд хэдэн гэрчийн гэрчлэлд тулгуурлан, дохио тэмдгээр эхэлдэг. Зуун дөчин дөрвөн мянган хүнээс бүрдэх гурав дахь тэнгэрэлчийн хөдөлгөөн Ламехын үхлийн үед тамгалагдахад тэд туг болгон өргөгдөхдөө тамгалагдаж, төгс нэгдмэл болдог, учир нь бүслэлтийн эш үзүүллэгийн бүтцийн эхний замын тэмдэг бол дохио тэмдэг юм.

Иоанн Палеологийн үхэл нь исламын замын тэмдэг буюу Дорнод Ром исламын эрхшээлд албадан орох үеийг тодорхойлдог. Иерусалимын бүслэлт ба сүйрэл нь Вавилон болон Ромын хоёр гэрч болдог. Езекиелийн нэг жил хагасын хугацаа нь умардын хааны олзонд орох тухай сэрэмжлүүлгийн мэдээг харж, сонсохоос татгалзсан Лаодикчуудыг төлөөлдөг. Честиусын тэмдэг нь умардын хаанаас мултран гарах Филаделфчүүдийг төлөөлдөг. Тэр хоёр тэмдэг нь Ламехийн 777-гийн нэгэн адил дотоод эш үзүүллэгийн мэдээг хөнддөг.

Мөрийг мөрөн дээр нь давхарлан үзэхэд, нэг бүлэг нь бүслэлтийн үеэр олзлогдож, нөгөө бүлэг нь умардын хааны гараас мултардаг.

Иоанн Палеологийн үхэл нь Ламехаар төлөөлүүлсэн хүмүүс тамгалагдах үеийн заагт исламын гүйцэтгэх үүргийг тодорхойлсноор эш үзүүллэгийн гадаад мэдээг илэрхийлдэг. Иерусалимын бүслэлт, сүйрлийн үеэр зугтан гардаг хүмүүс болон олзлогддог хүмүүс нь зан чанар чухамхүү бүслэлтийн эш үзүүллэгийн хугацааны альфа заагт илэрдэг болохыг онцлон харуулдаг. Энэ хоёр бүлгийг хоёр Ламех төлөөлдөг. Нэг бүлэг нь Нэшвиллд сэрэмжлүүлэг өгдөг бол нөгөө бүлэг нь сэрэмжлүүлэхээс татгалздаг.

> Тэгээд Эзэн түүнд «Тиймээс Каиныг алсан хэн боловч долоо дахин өшөө авхуулна» хэмээн айлдав. Каиныг олсон хэн боловч түүнийг алахгүй байхын тулд Эзэн Каинд тэмдэг тавив. Эхлэл 4:15.

## Тэрслэлийн тэмдэг

Каин тэрслэлийнхээ тэмдгийг хүлээн авсан. Түүний тэрслэлийн тэмдгийг хүн төрөлхтөнд өгсөн сэрэмжлүүлэг буюу Каиныг алсан хэн боловч Бурханы долоо нугалсан шүүлтэд өртөнө гэсэн утгаар ойлгодог байв. Нэг талаас энэ тэмдгийг Бурхан Каинд хамгаалалт өгсөн хэрэг хэмээн ойлгож болох боловч зөгнөлийн утгаараа энэ нь Библийн сүүлчийн номд буй, сэрэмжлүүлэг агуулсан тэрслэлийн тэмдэгтэй дүйдэг. Омега ном болох Илчлэл дэх араатны тэмдгийг альфа ном болох Эхлэл дэх Каины тэрслэлийн тэмдэг урьдчилан дүрслэн харуулсан юм. Каины тэмдэгт агуулагдах сэрэмжлүүлэг нь Каинтай адил зан чанар гаргасан хэнийг ч Бурхан мөн адил няцааж, шүүнэ гэсэн утгатай. Каин дээрх тэмдэг араатны тэмдэгтэй дүйдэг бөгөөд уг сэрэмжлүүлэг нь дүүгээ хөнөөсөн Каины тэрслэлийг бүү дуурай гэсэн тушаалыг онцолдог. Тэрхүү тэрслэлийг Илчлэл номд араатны хөргөөр дүрсэлсэн байдаг. Каины үйлдлийг дуурайх нь Каины хөргийг бүтээж буй хэрэг юм. Каинд шийтгэлийг гүйцэлдүүлэх долоо нугалсан шүүлт оноогдсон бөгөөд Каинаас тоолсон зургаа дахь үеийн Ламех эцгийнхээ нүглийг давтсанаа, харин өөрт нь оноох шүүлт далын долоо дахин их байхыг мэдэгдсэн.

> Тэгээд Ламех эхнэрүүддээ ийн хэлэв: Ада, Зилла аа, дуу хоолойг минь сонсогтун; Ламехын эхнэрүүд ээ, үгийг минь чагнагтун. Учир нь намайг шархдуулсан эрийг, намайг гэмтээсэн залуу эрийг би хөнөөсөн билээ. Хэрэв Каины өшөөг долоо дахин авах бол, үнэхээр Ламехын өшөөг далан долоо дахин авна. Эхлэл 4:23, 24.

Өмнөх эшлэл нь Бурханы Үгэнд тоонуудыг үржвэрийн хэлбэрээр илэрхийлсэн гуравхан тохиолдлын эхнийх юм. Сүүлчийнх нь эхнийхтэй адил.

> Тэгэхэд Петр түүн дээр ирж «Эзэн минь, ах дүү минь миний эсрэг нүгэл үйлдвэл би түүнийг хэдэн удаа уучлах ёстой вэ? Долоон удаа хүртэл үү?» гэж асуув. Есүс түүнд «Би чамд долоон удаа хүртэл гэж хэлэхгүй, харин дал дахин долоон удаа хүртэл гэж хэлье» гэв. Матай 18:21, 22.

Далыг долоогоор үржүүлэхэд дөрвөн зуун ер болох бөгөөд ариун түүхэнд тус бүр нь сорилтын хугацааг илэрхийлэх дөрвөн зуун ерэн жилийн гурван үе бий. Ариун газар, хаад

болон цэрэг түмэнд тус бүр дөрвөн зуун ерэн жилийн хугацаа хамаардаг. Хаадад хамаарах үе нь МЭӨ 1097 онд Саулыг тосолсноор эхэлж, Даниелыг олзлон авч явсан МЭӨ 607 оны Небухаднезарын анхны бүслэлт хүртэл үргэлжилсэн.

Ариун газарт оногдуулсан сорилтын дөрвөн зуун ерэн жилийн хугацаа МЭӨ 1006 онд Соломоны сүмийг зориулан өргөх ёслолоор эхэлж, МЭӨ 516 онд цөллөгийн дараах сүмийг зориулан өргөх ёслол хүртэл үргэлжилжээ. Харин түг түмний хувьд дөрвөн зуун ерэн жил нь МЭӨ 457 оноос МЭ 34 он хүртэл байв.

Каины долоо дахин шийтгэхийг анхааруулсан шүүлтийн мэдээ болон тэмдгээс эхлээд Ламехийн дал дахин долоо хүртэлх нь бэлгэдлийн шинжтэй дөрвөн зуун ерэн жилийн сорилтын хугацааг илэрхийлдэг. Каины тэмдгээр илэрхийлэгдсэн тэрслэл нь улам бүр даамжирч буйгаар дүрслэгддэг бөгөөд энэ нь Бурхан үер буулгах болсон учир шалтгаантай нийцдэг.

> Бурхан газар дэлхий дээр хүний бузар муу явдал асар их байгааг, мөн зүрх сэтгэлдээ сэдсэн бодол санаа бүхэн нь ямагт зөвхөн бузар муу байгааг харав. ЭЗЭН газар дэлхий дээр хүнийг бүтээсэндээ харамсаж, зүрх сэтгэлдээ гашуудав. Тэгээд ЭЗЭН айлдсан нь, Би Өөрийн бүтээсэн хүнийг газрын хөрснөөс арчин устгана; хүн, адгуус амьтан, мөлхөгч хийгээд тэнгэрийн жигүүртнийг бүгдийг нь устгана; учир нь Би тэднийг бүтээсэндээ харамсаж байна. Эхлэл 6:5–7.

Каины зургаа дахь үеийн Ламех нь Сетийн удмын Ламехтай эсрэгцүүлэн, тэмдэг бүхий тэрслэгчдийн бүлэг хэмээн дүрслэгддэг. Хоёр Ламехын гэрчлэл хоёулаа сорилтын хугацааны төгсгөлийг заадаг: нэг нь 490 гэсэн тоон илэрхийллээр, нөгөө нь өөрийн үхлээр. Аль алинд нь ялгуусан чуулганы гурвалсан бүрэлдэхүүнтэй шууд холбоотой тоон бэлгэдэл агуулагддаг. Каины удмын Ламех нь хаад, ариун газар, түмэн цэрэгт хамаарах тус бүр 490 жилийн гурван үетэй дүйцдэг бол Сетийн удмын Ламех нь эш үзүүлэгч, тахилч, хаанд хамаарах долоон тооны тамгыг агуулдаг. Сетийн удмын Ламех нь Илчлэл номын арван дөрөвдүгээр бүлгийн гурван тэнгэрэлчийн хоёр дахь нь бөгөөд Каины удмын Ламех нь араатан, түүний хөрөг, тэмдэг болон нэрийнх нь тооны тухай сэрэмжлүүлгийг тунхагладаг гурав дахь тэнгэрэлч юм. Илчлэл номын арван дөрөвдүгээр бүлгийн 9/11-р эшлэлүүд нь Каины хараалыг хүртэгчдийг тодорхойлдог.

> Мөн гурав дахь тэнгэрэлч тэдний араас дагаж, чанга дуугаар ийн хэлэв: Хэрэв хэн нэгэн араатан болон түүний хөрөгт мөргөж, духандаа эсвэл гартаа түүний тэмдгийг хүлээн авбал, тэр хүн Бурханы хилэгнэлийн аяганд хольцгүйгээр цутгагдсан Түүний уур хилэнгийн дарсыг уух болно; мөн тэр хүн ариун тэнгэрэлч нарын өмнө, Хурганы өмнө гал болон хүхрээр тарчлагдах болно. Тэдний тарчлалын утаа үүрд мөнхөд суунаглах бөгөөд араатан болон түүний хөрөгт мөргөгчид хийгээд түүний нэрийн тэмдгийг хүлээн авсан хэн боловч өдөр ч, шөнө ч амрахгүй. Илчлэл 14:9–11.

Илчлэл 15:2-т Сетийн удмын Ламехаар төлөөлөгдсөн хүмүүс хэн болохыг тодорхойлсон байдаг:

> Мөн би галтай холилдсон шилэн тэнгис мэт зүйлийг харав. Араатныг, түүний хөргийг, түүний тэмдгийг болон түүний нэрийн тоог ялан дийлсэн хүмүүс Бурханы ятгуудыг барин, шилэн тэнгис дээр зогсож байв. Илчлэл 15:2.

Сетийн удмын Ламех өөрийн үхлээр хаалга хаагдсаныг илэрхийлдэг. Каины удмын Ламех сорилтын дөрвөн зуун ерэн жилийн хугацаагаар хаалга хаагдсаныг илэрхийлдэг. Каины тэмдгийг эш үзүүллэгийн үндсэн гурван шинжийг илэрхийлсэн зан чанараас сэрэмжлүүлэх сануулга хэмээн үзэх ёстой байв. Тэрээр Бурханы заасны дагуу Түүнд мөргөхөөс татгалзсан; атаархсандаа хилэгнэж, дүүгээ хөнөөсөн бөгөөд гуравдугаарт, гэмшихээс татгалзсан.

Каин хүн төрөлхтний Бурхантай харилцах харилцааг тодорхойлдог Арван тушаалын эхний хавтан дээрх тушаалуудыг зөрчсөн бөгөөд хоёр дахь хавтан нь хүн төрөлхтний өөр хоорондын харилцааг тодорхойлдог. Түүний тэрслэлийн тэмдэг нь түүнийг гэмшээгүй, хууль зөрчигч болохыг илтгэж байв. Каин, Ламех нар удахгүй гарах ням гаргийн хуулийн үед гурав дахь тэнгэрэлчийн хаалга хаагдахыг илэрхийлдэг. Енох, Метушела, Ламех, Ноа нар нь Енохоор төлөөлүүлсэн эхний тэнгэрэлчийн ирэлтээр эхэлж, хоёр дахь тэнгэрэлч болох Ламехын ирэлт, Ламехын төлөөлдөг хоёр дахь тэнгэрэлчийн мэдээг хүчирхэгжүүлдэг шөнө дундын хашхираан болох Метушелагийн ирэлтээр үргэлжлэх түүхийг төлөөлдөг бөгөөд улмаар Ноа гурав дахь тэнгэрэлчийн хувиар үерийн үед хаалга хаагдахыг илэрхийлдэг.

Ламех усан галаваас таван жилийн өмнө нас барсан бөгөөд энэ нь удахгүй гарах Ням гаргийн хуулийн үед хаалга хаагдахаас бэлгэдлийн таван жилийн өмнөх үеийг заадаг. Чухам Ламех 777 насандаа нас барах үед ялгуусан чуулганы тамгалалт гүйцэлддэг. Тэгээд хөвөгч авдрын хаалга ер бусын хүчээр хаагдахаас долоон өдрийн өмнө амьтад хөвөгч авдарт орж эхэлсэн.

Метуселагийн нас барсан өдөр нь тэрхүү долоон өдрийн эхний өдөр байв. Хаалга хаагдахын өмнөх сүүлчийн сэрэмжлүүлэг нь амьтдыг нүднээ ил харуулсан явдал болон нас барагсдын дундаас хамгийн өндөр насалсан хүний амьдралын бүхий л хугацаанд тунхаглагдаж ирсэн зөгнөлийн биелэл хосолсон хоёр талт мэдээ байв. Тэрхүү зөгнөл нь ‘түүнийг нас барахад энэ нь ирнэ’ гэсэн утгатай Метусела хэмээх нэрэнд агуулагдаж байлаа.

Хүн төрөлхтөнд өгөх эцсийн сэрэмжлүүлгийн мэдээ нь эш үзүүллэгийн зайлшгүй шаардлагын дагуу хоёр талт мэдээ байх ёстой бөгөөд үүнийг хүүгийнхээ нэрээр дамжуулан тунхагласан Енохын эш үзүүллэгийн биелэл болсон Метуселагийн үхлээр эхэлсэн амьтдын нүүдлийн долоон өдөр дүрслэн харуулдаг. Амьтдын нүүдлийн долоон өдөр нь Метуселагийн үхэл болон нүүдэллэж буй амьтдаар илэрхийлэгдсэн хоёр талт мэдээ бол гурав дахь тэнгэрэлчийн тамгалах мэдээ мөн болохыг тодорхойлон харуулдаг. Есүс төгсгөлийг эхлэлээр ямагт дүрслэн харуулдаг бөгөөд шөнө дундын хашхираан хоёр дахь тэнгэрэлчийн мэдээтэй нэгдсэнтэй адил, Илчлэл номд Илчлэл номын арван наймдугаар бүлгийн гурав дахь тэнгэрэлчтэй дөрөвдүгээр эшлэлийн хоёр дахь дуу хоолой нэгддэг. Илчлэл номын чуулганууд болон лацнуудын хоорондох эш үзүүллэгийн холбоо хамаарлаар дүрслэгддэгчлэн, эцсийн сэрэмжлүүлгийн мэдээг ямагт дотоод болон гадаад мэдээ

хэлбэрээр өгүүлдэг. Даниел номын арван нэгдүгээр бүлэг дэх эцсийн сэрэмжлүүлгийн мэдээ бол хойд болон зүүн зүгийн мэдээ юм. Метусела болон нүүдэллэж байсан амьтад нь Ноагийн үед хоёр талт эцсийн сэрэмжлүүлгийн мэдээ байв.

777 гэсэн тэмдэг бүхий Ламехийн үхэл нь Езекиелийн эхнэр нас барсан үе буюу бүслэлтийн эхлэлтэй дүйдэг. Чухам тэр үед Сетийн удмаар төлөөлөгдөх итгэмжит хүмүүс тамгалагдаж, мөн тэр үед Каины удмаар төлөөлөгдөх хүмүүс тэмдэг хүлээн авдаг. Енох нь Адамаас эхлэн тоолбол долоо дахь нь байсан бөгөөд төгсгөлд нь сүүлчийн болон анхны үеийнхэн аль аль нь наймын тоогоор төлөөлөгддөг тэрхүү цаг үеийн альфа заагийг төлөөлдөг. Ламех хэмээх хоёр хүн хоёулаа сорилтын хугацааны төгсгөлийг заадаг бөгөөд Ламехийн үхэл нь бүслэлтийн эхэнд сорилтын хугацааны хаалга хаагдсаныг төлөөлдөг.

Енох эш үзүүллэгийн түүхийн альфа байсан бөгөөд эш үзүүллэгийн зайлшгүй шаардлагын дагуу тэрээр эш үзүүллэгийн түүхийн омегаг тодорхойлон заах ёстой. Тэрхүү омегаг үхлийг амсалгүйгээр хуучин ертөнцөөс шинэ ертөнцөд шилжин очсон найман хүн төлөөлдөг. Енох болон тэр найман хүн шинэ дэлхийд хүрэх хүртлээ үхлийг үзээгүй. Амьтад нүүдэллэсэн долоон өдрийн хугацаанд хуучин ертөнц төгсөж, шинэ ертөнц бороо ороогүй долоон өдрөөр эхэлсэн. Дараа нь 17 дахь өдрөөс эхлэн таван сарын турш, таван сарын эцсийн арван долоо дахь өдөр Бурхан бороог тогтоох хүртэл бороо л орсоор байв.

## Таван сар

Илчлэл номын есдүгээр бүлэгт таван сарын хугацааг гэрчлэх хоёр гэрч бий бөгөөд уг бүлэгт хугацааны гурван тусдаа зөгнөл байдаг. Эхний таван сарыг тавдугаар эшлэлд өгүүлсэн; хоёр дахь таван сар нь аравдугаар эшлэлд, харин гурван зуун ерэн нэгэн жил арван таван өдрийн хугацаа нь арван тавдугаар эшлэлд бий. 5, 10, 15 дугаар эшлэл нь зөгнөлт хугацааны эхэнд буй таван сарын тухай хоёр гэрчээр Исламын тухай хугацааны зөгнөлийг тодорхойлдог. 5 болон 10 дугаар эшлэл хоёулаа таван сарын хугацааг заадаг тул мөрийг мөртэй нь зэрэгцүүлэн үзвэл тавдугаар эшлэл, аравдугаар эшлэл нийлээд арван тав болно. Тиймээс эхний таван сар нь 15 бөгөөд гурван зуун ерэн нэгэн жил арван таван өдрийн хугацааг 15 дугаар эшлэлд өгүүлсэн. 5, 10, 15 дугаар эшлэлийн дараалал, бүтэц нь арван тав гэсэн хоёр тоог заадаг бөгөөд нийлээд арван тав болдог эхний хоёр эшлэлд зуун тавин жилийн хугацааны хоёр зөгнөл бий.

Арван тавдугаар эшлэлд гурван зуун ерэн нэгэн жил, арван таван өдрийн хугацааг заасан эш үзүүллэг өгөгдсөн байдаг. Христ арван тав хэмээх тоог гурван эшлэлд сүлжин шингээсэн бөгөөд яг тэр эшлэлүүдэд заасан эш үзүүллэгийн хугацааг ашиглан, тавдугаар болон аравдугаар эшлэлийн дугаарыудыг нэмэхэд гарах 15 хэмээх тоог ялган тодотгосон нь үүнийг арван тавдугаар эшлэлтэй зэрэгцүүлэн тавихад арван тав хэмээх тоог давхардуулах зорилготой байв. Дараа нь Христ өөр хоорондоо уялдаа холбоотой энэ гурван эш үзүүллэгийг бүгдийг нь арван таван өдрөөр төгсгөсөн.

Энэ бүлгийг ойлгох түлхүүр нь 627 онд болсон Ниневегийн тулалдаан бөгөөд түүнээс таван жилийн дараа буюу 632 онд Мухаммед нас барснаар таван сарын хугацааг заасан эхний эш үзүүллэг эхэлдэг. Мухаммед нас барснаас арван жилийн дараа Персийн армиуд устгагдсан

нь Перс, Ром хэмээх хоёр гүрэн хоёулаа ялагдана гэж Мухаммедын урьдчилан хэлсэнтэй нийцэж байв. Тиймээс Илчлэл номын есдүгээр бүлгийн түүхэн дараалал Перс, Ромын хооронд болсон Ниневегийн тулалдаанаас эхэлдэг. Үүнээс таван жилийн дараа Мухаммед нас барж, ийнхүү тавдугаар эшлэлд дурдсан нэг зуун тавин жилийн хугацаа эхэлдэг. Арван жилийн дараа буюу 642 онд Перс Нахавандын тулалдаанд ялагддаг. Исламынхан Нахавандын тулалдааныг «ялалтуудын ялалт» хэмээн нэрлэжээ. Илчлэл номын есдүгээр бүлгийн эхний арван таван жил нь эхний таван жил, түүний дараах арван жилээс бүрдэх үеийг илэрхийлдэг. Хугацаа заасан сүүлчийн эш үзүүллэг 1840 оны наймдугаар сарын 11-нд төгссөн. Уг үйл явдлаас арав хоногийн өмнө Жосайа Лич Османы ноёрхол эцэс болох тухай шинэчилсэн таамаглалаа нийтэлжээ. Илчлэл номын есдүгээр бүлэгт гардаг исламын сүүлчийн арван таван өдөр нь Жосайа Личийн үйл ажиллагаагаар эхний таван өдөр, түүний дараах арван өдөр хэмээн хуваагддаг. Учир нь Есүс төгсгөлийг ямагт эхлэлээр нь дүрслэн харуулдаг.

Бид эдгээр зүйлийг дараагийн өгүүлэлд үргэлжлүүлэн авч үзнэ.